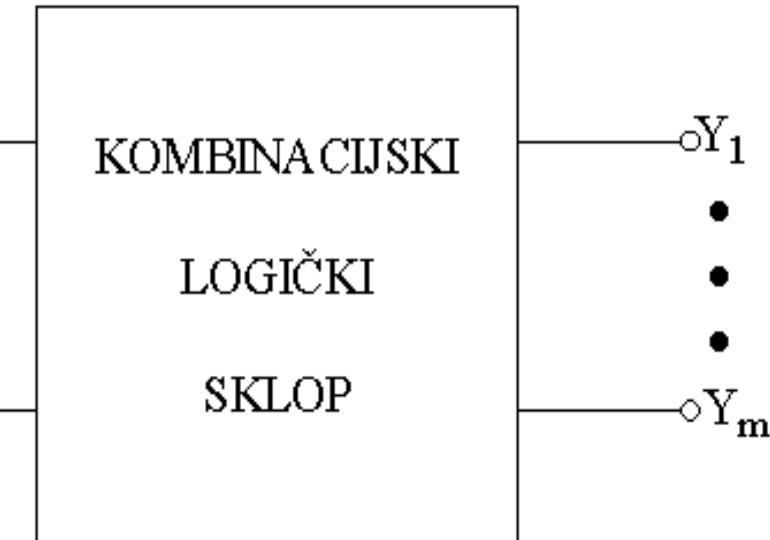

DIGITALNA LOGIKA

Kombinacijski sklopovi

Što su kombinacijski moduli?

- skloovi kod kojih izlazna logička funkcija ovisi samo o ulaznim veličinama
- Nakon prestanka signala na ulazu, ne zadržavaju signale na izlazu
- primjeri kombinacijskih logičkih skloova: multipleksor, dekoder, demultipleksor, $F^{X_1} \dots X_n \rightarrow Y_1 \dots Y_m$

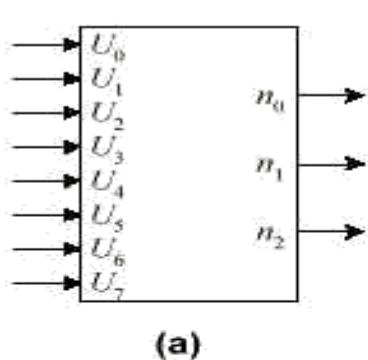

$$Y(t_j) = f[X(t_j)]$$

KODER-

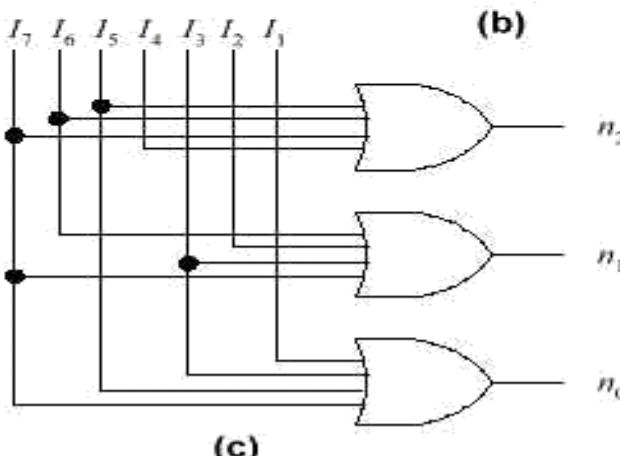
Kodiranje je suprotna operacija od dekodiranja i označava postupak dogovornog jednoznačnog pridruživanja skupa ulaznih binarnih znamenaka odgovarajućem binarnom nizu - kodu.

Koder je kombinacijska mreža koja na izlazu daje n bitni binarni kod zavisno od m aktiviranih ulaza, $0 \leq m \leq 2^m - 1$

(a)

U_7	U_6	U_5	U_4	U_3	U_2	U_1	U_0	n_2	n_1	n_0
0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1
0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0
1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1

(c)

- Koderi mogu biti potpuni, odnosno binarni, kada imaju 2^n ulaza i n izlaza i nepotpuni, kada je za n izlaza broj ulaza manji od 2^n .

Za potpune kodere važi $m = 2^n$; imaju n izlaza i 2^n ulaza

Za nepotpune kodere važi $m < 2^n$ imaju n izlaza i manje od 2^n ulaza

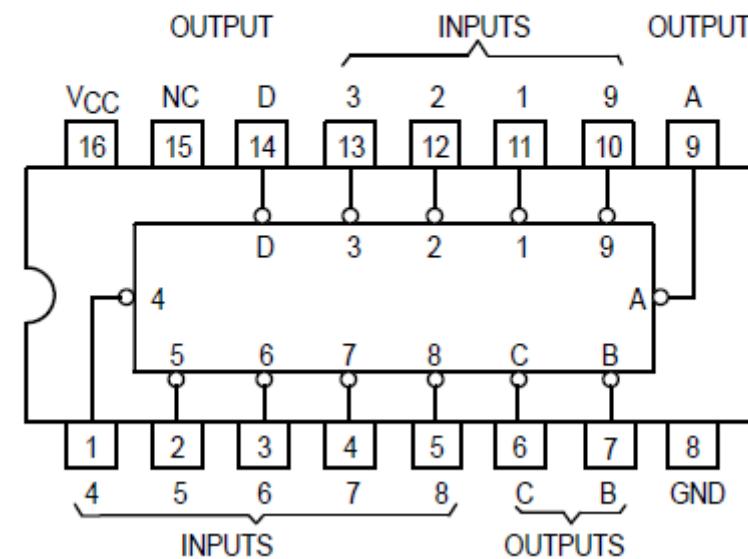
- 74147 primjer je *integrirane izvedbe koderu*.

74147 Truth Table

INPUTS									OUTPUTS			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	D	C	B	A
H	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H
X	X	X	X	X	X	X	X	L	L	H	H	L
X	X	X	X	X	X	X	L	H	L	H	H	H
X	X	X	X	X	X	L	H	H	H	L	L	L
X	X	X	X	X	L	H	H	H	H	L	L	H
X	X	X	X	L	H	H	H	H	H	L	H	L
X	X	X	L	H	H	H	H	H	H	L	H	H
X	X	L	H	H	H	H	H	H	H	H	L	L
X	L	H	H	H	H	H	H	H	H	H	L	H
L	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H	L

H = high logic level, L = low logic level, X = irrelevant

74LS147

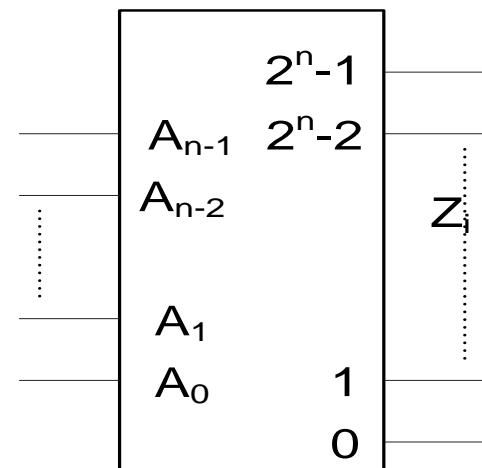

Koder-dekoder

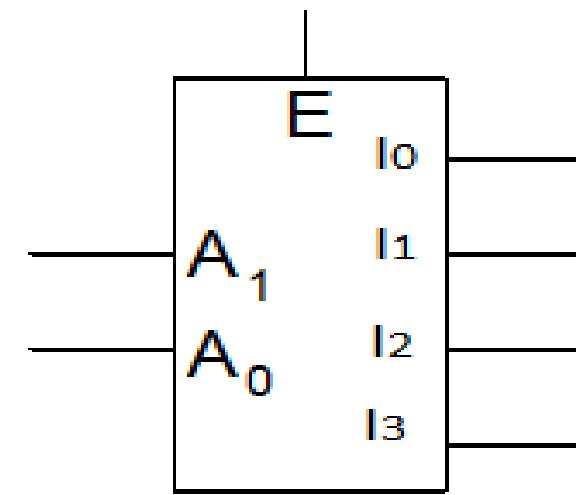
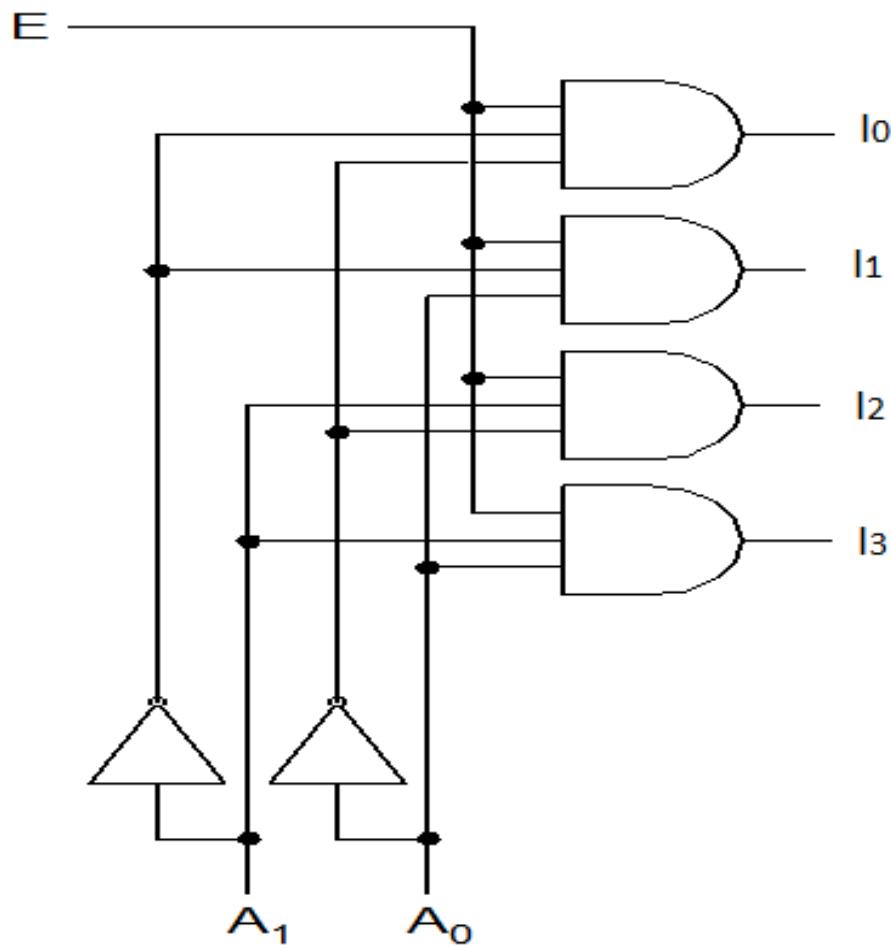

Dekoder/demultiplexor

- Dekoder-aktivira samo **jedan izlaz** koji odgovara ulaznoj kodnoj riječi
- Demultiplexor-prenosi podatak sa E/D na jedan od odabranih izlaza ovisno o ulaznoj kodnoj riječi-adresi

Dekoder 2/4

Tablica stanja dekodera 2/4

A_1	A_0	E	I_0	I_1	I_2	I_3
x	x	0	0	0	0	0
0	0	1	1	0	0	0
0	1	1	0	1	0	0
1	0	1	0	0	1	0
1	1	1	0	0	0	1

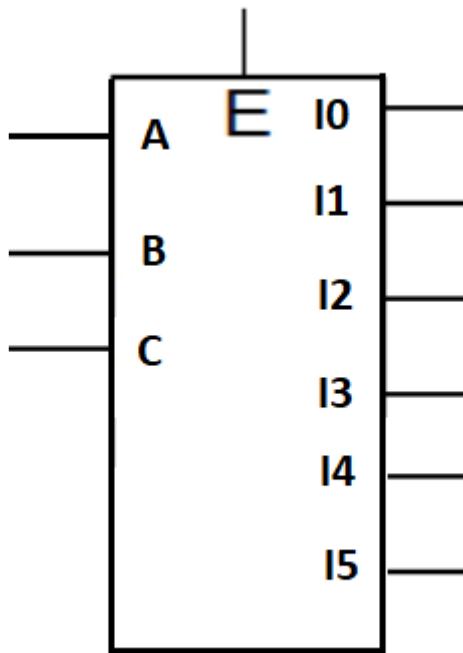
$$I_0 = \overline{A}_0 \overline{A}_1 E$$

$$I_1 = A_0 \overline{A}_1 E$$

$$I_2 = \overline{A}_0 A_1 E$$

$$I_3 = A_0 A_1 E$$

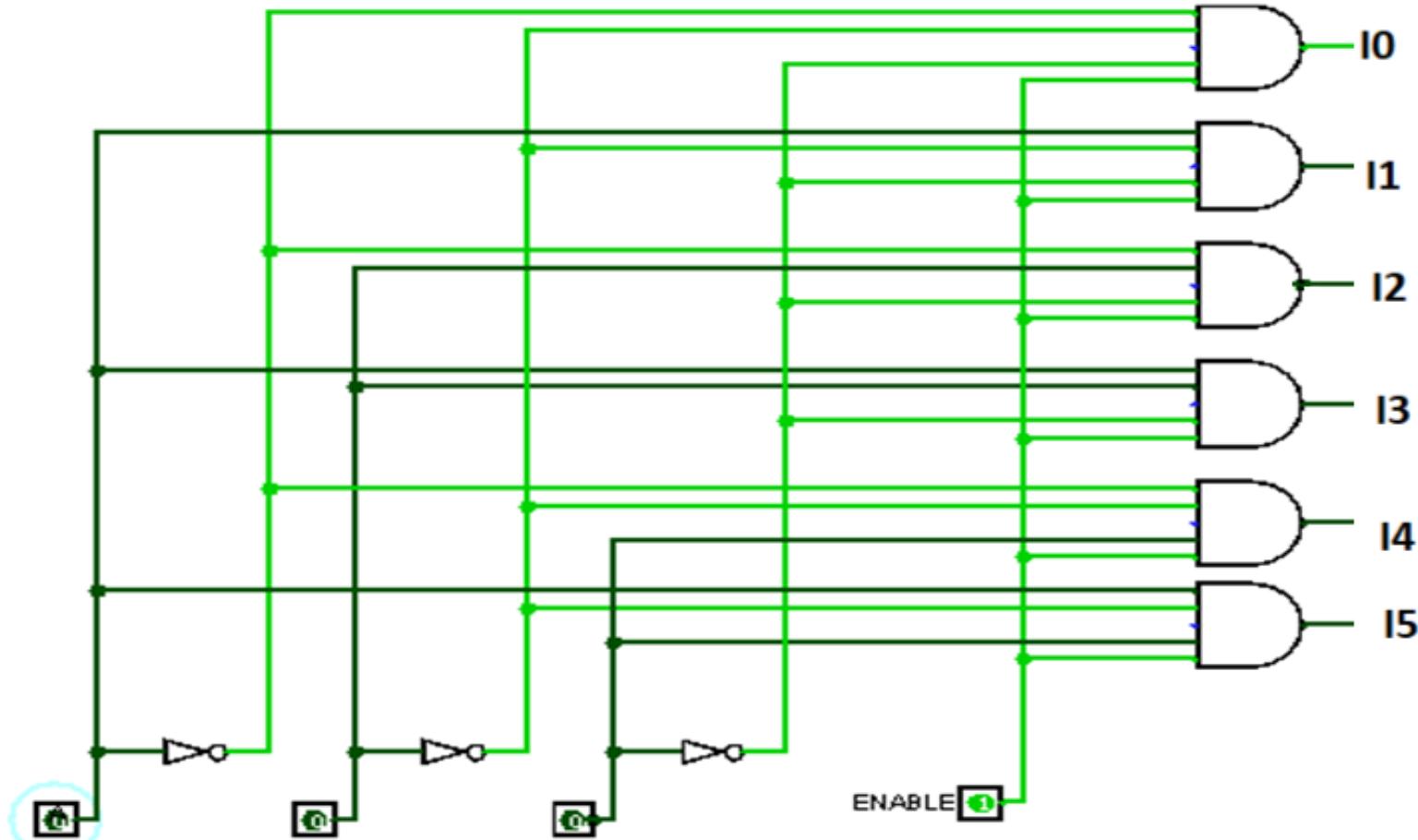
Zadatak: Realizirati dekoder sa logičkim sklopovima sa 6 izlaza-(3/6) nacrtati simbol, napisati tablicu stanja i logičke izraze izlaza

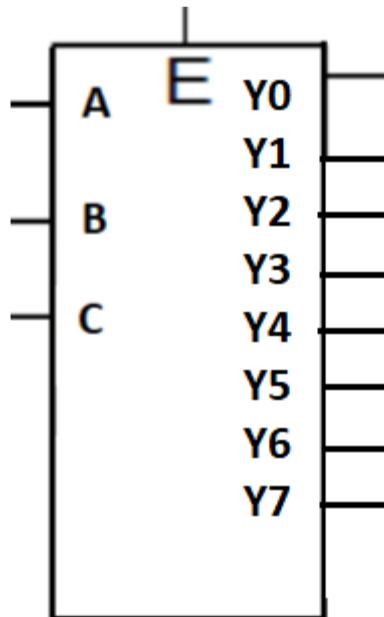
A	B	C	E	I0	I1	I2	I3	I4	I5
x	x	x	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
0	0	1	1	0	1	0	0	0	0
0	1	0	1	0	0	1	0	0	0
0	1	1	1	0	0	0	1	0	0
1	0	0	1	0	0	0	0	1	0
1	0	1	1	0	0	0	0	0	1

$$\begin{aligned}
 I_0 &= \overline{A} \overline{B} \overline{C} E \\
 I_1 &= \overline{A} \overline{B} C E \\
 I_2 &= \overline{A} B \overline{C} E \\
 I_3 &= \overline{A} B C E \\
 I_4 &= A \overline{B} \overline{C} E \\
 I_5 &= A \overline{B} C E
 \end{aligned}$$

Logička shema dekodera 3/6

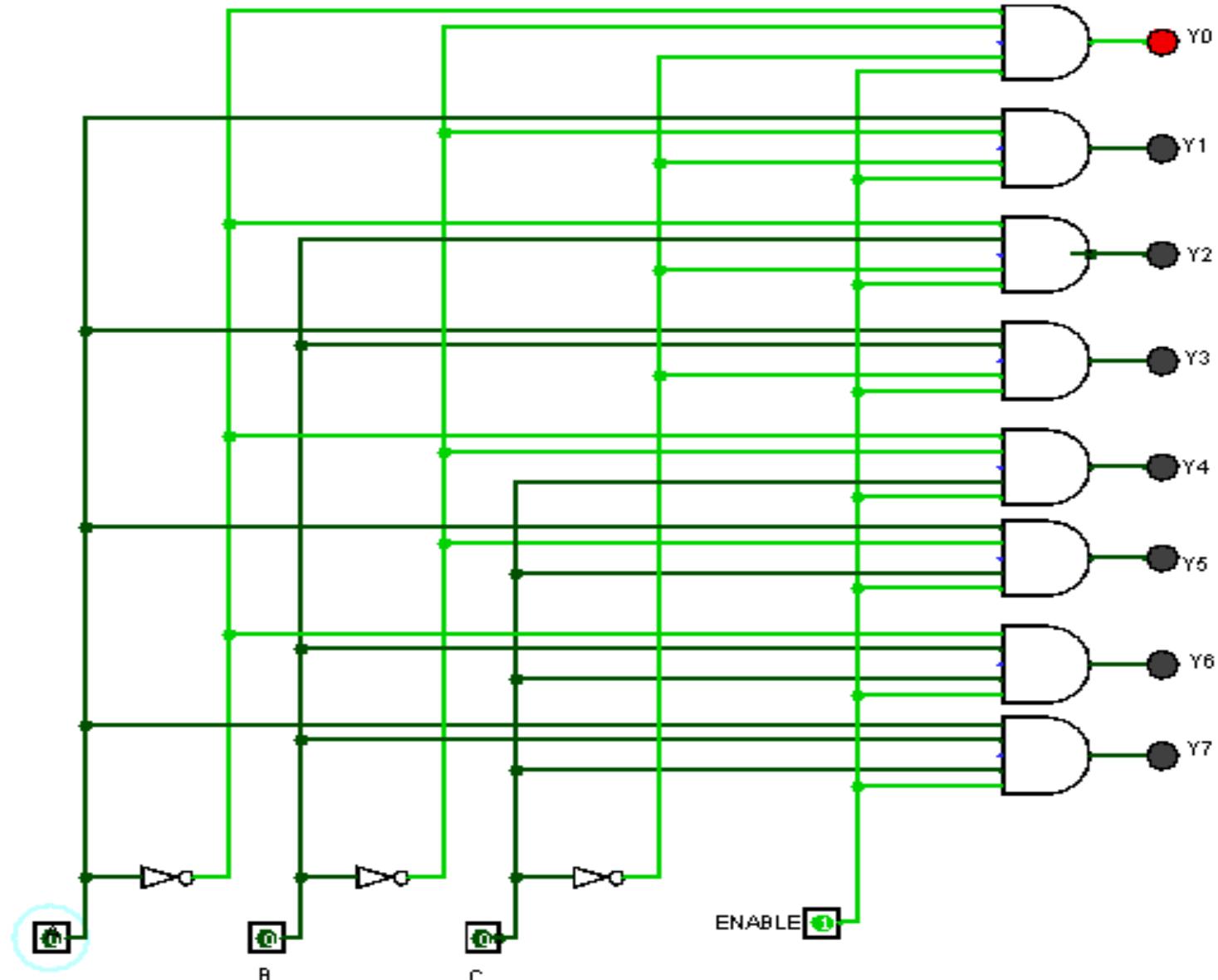
Zadatak: Realizirati dekoder sa logičkim sklopovima sa 8 izlaza-(3/8) nacrtati simbol, napisati tablicu stanja i logičke izraze izlaza

A	B	C	E	Y ₀	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇
x	x	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0
1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0
1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1

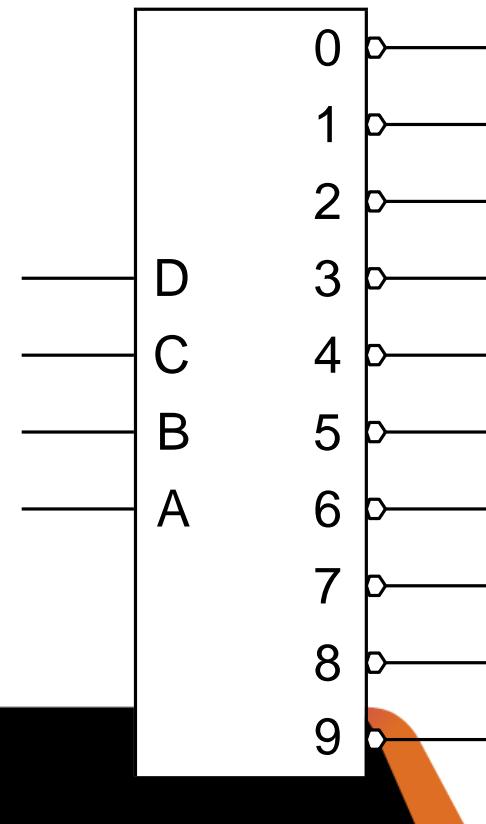
$$\begin{aligned}
 Y_0 &= \overline{A} \overline{B} \overline{C} E \\
 Y_1 &= \overline{A} \overline{B} C E \\
 Y_2 &= \overline{A} B \overline{C} E \\
 Y_3 &= \overline{A} B C E \\
 Y_4 &= A \overline{B} \overline{C} E \\
 Y_5 &= A \overline{B} C E \\
 Y_6 &= A B \overline{C} E \\
 Y_7 &= A B C E
 \end{aligned}$$

Dekoder 3/8

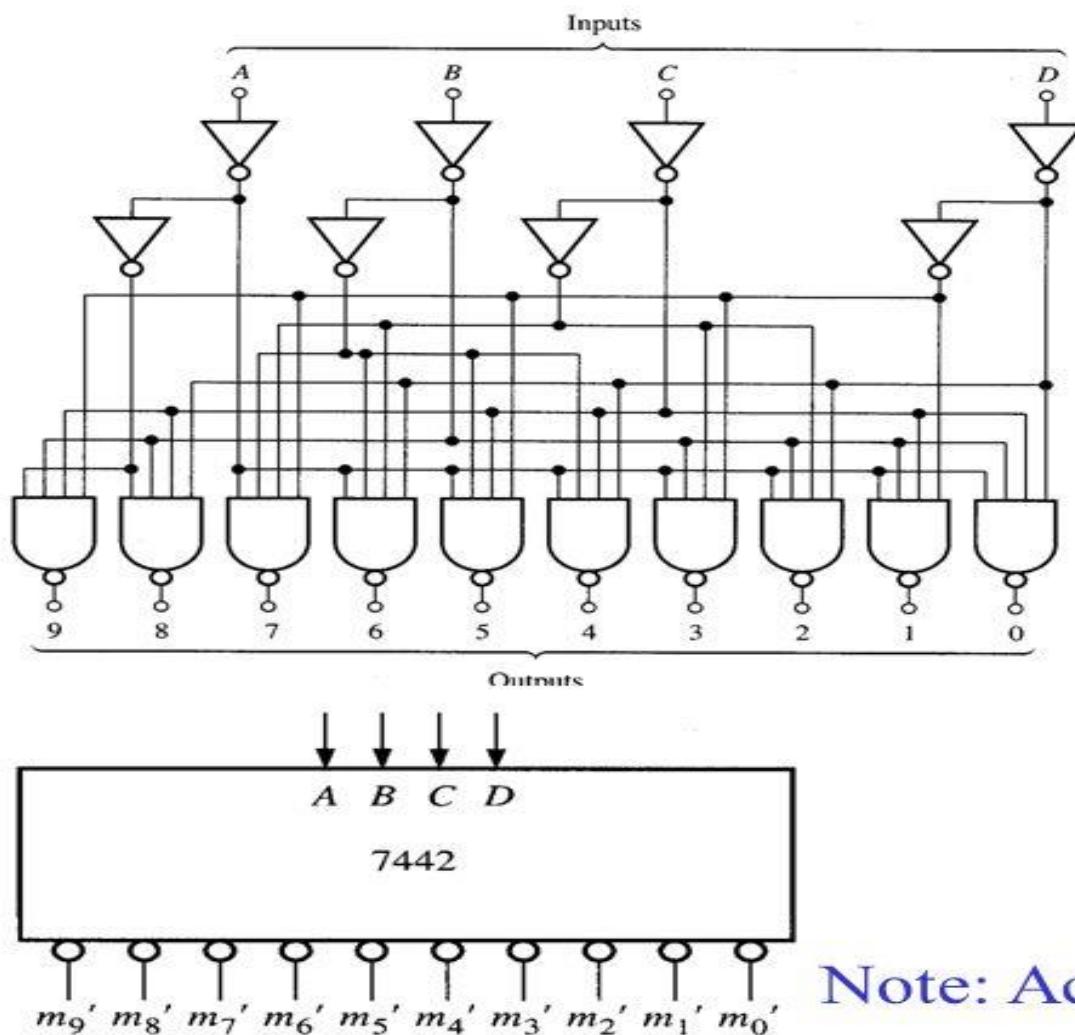

BCD dekoder

- *dekadski* dekoderi:
 - $n = 4$ ulaza \rightarrow "1-od-10" izlaza
 - posebna funkcija: dekodiranje *nekih* binarnih kodova za prikaz dekadskih znamenki npr. BCD, XS-3
- *binarni* dekoderi:
 - $n = 2, 3, 4, \dots$ ulaza \rightarrow "1-od- 2^n " izlaza
- oznake: D ~ najnižu težinu (2^0)
- 74LS42 je *dekorer* 4-u-10,

Decoders

7442 4-to-10 decoder

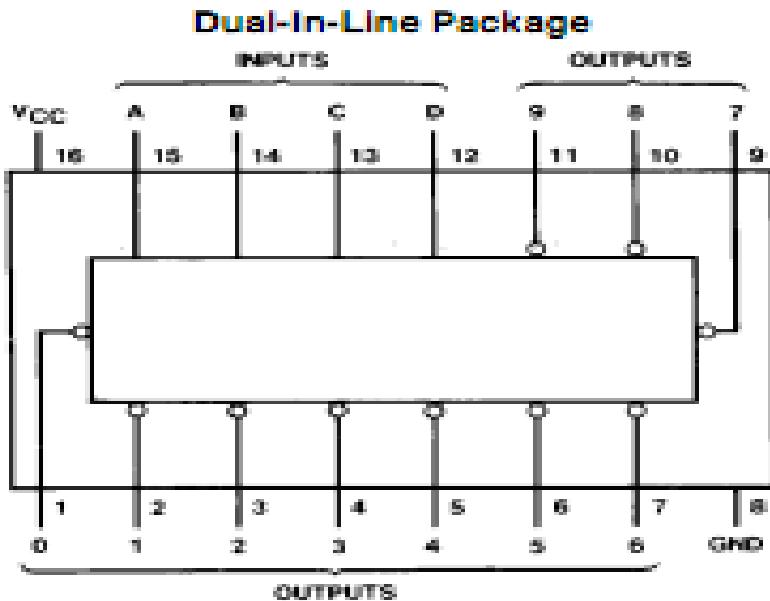
BCD Input	Decimal Output									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0 0 0 0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
0 0 0 1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
0 0 1 0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
0 0 1 1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
0 1 0 0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
0 1 0 1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
0 1 1 0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
0 1 1 1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
1 0 0 0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
1 0 0 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
1 0 1 0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1 0 1 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1 1 0 0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1 1 0 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1 1 1 0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1 1 1 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Note: Active low outputs

21

7442

Connection Diagram

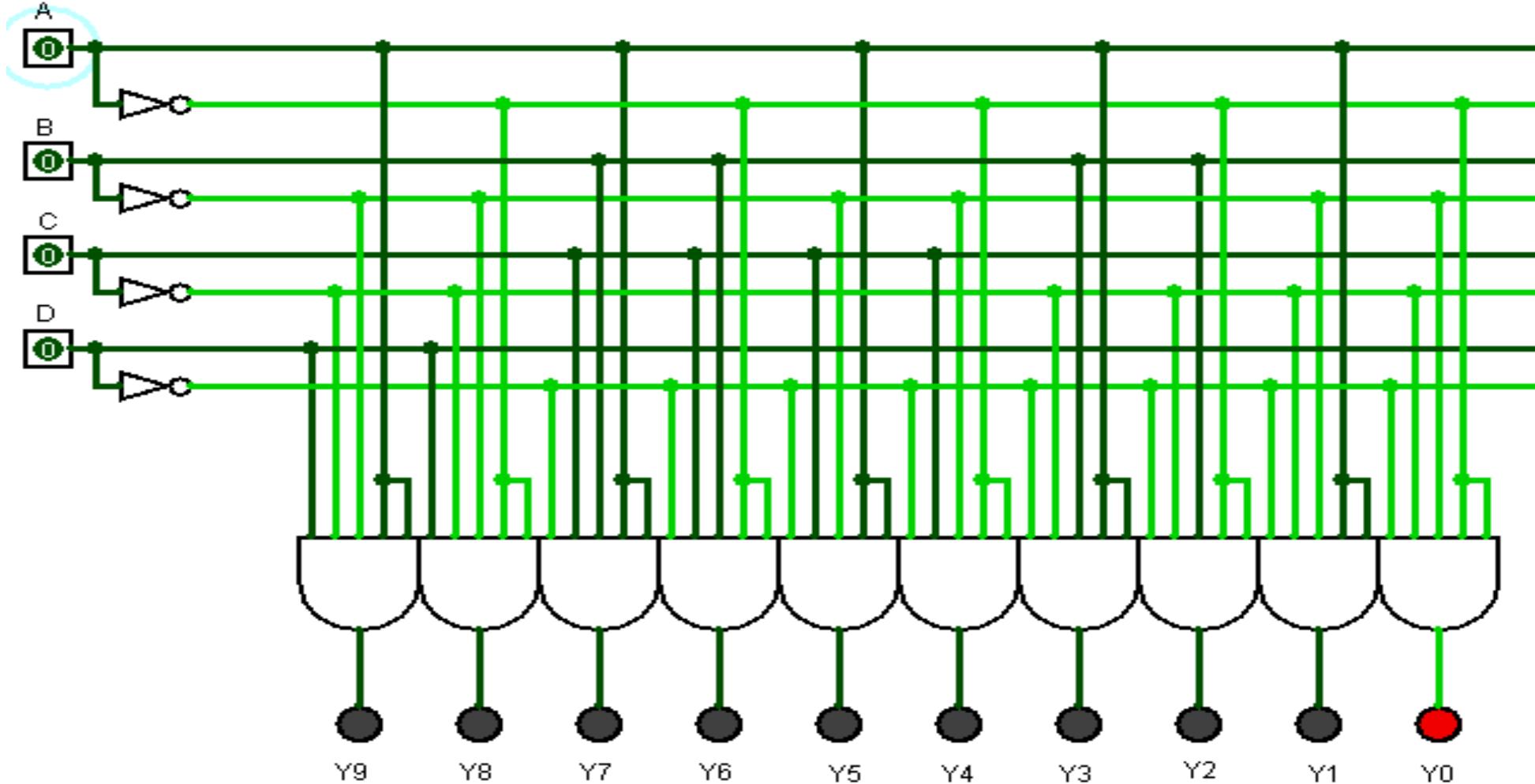

Function Table

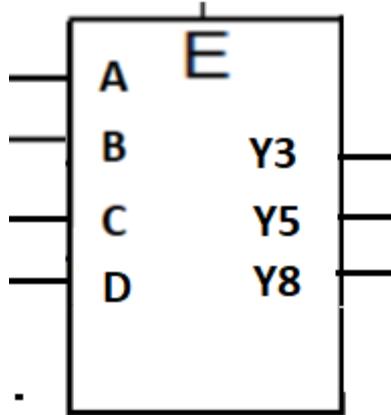
High **Low**

L = **Low Level**

BCD-dekoder

Zadatak: Realizirati dekoder koji dekodira znamenke 3, 5 ,8 u BCD kodu-nacrtati simbol, logičku shemu, napisati tablicu stanja i logičke izraze.(bez nacrtanog ulaza E u logičkoj shemi)

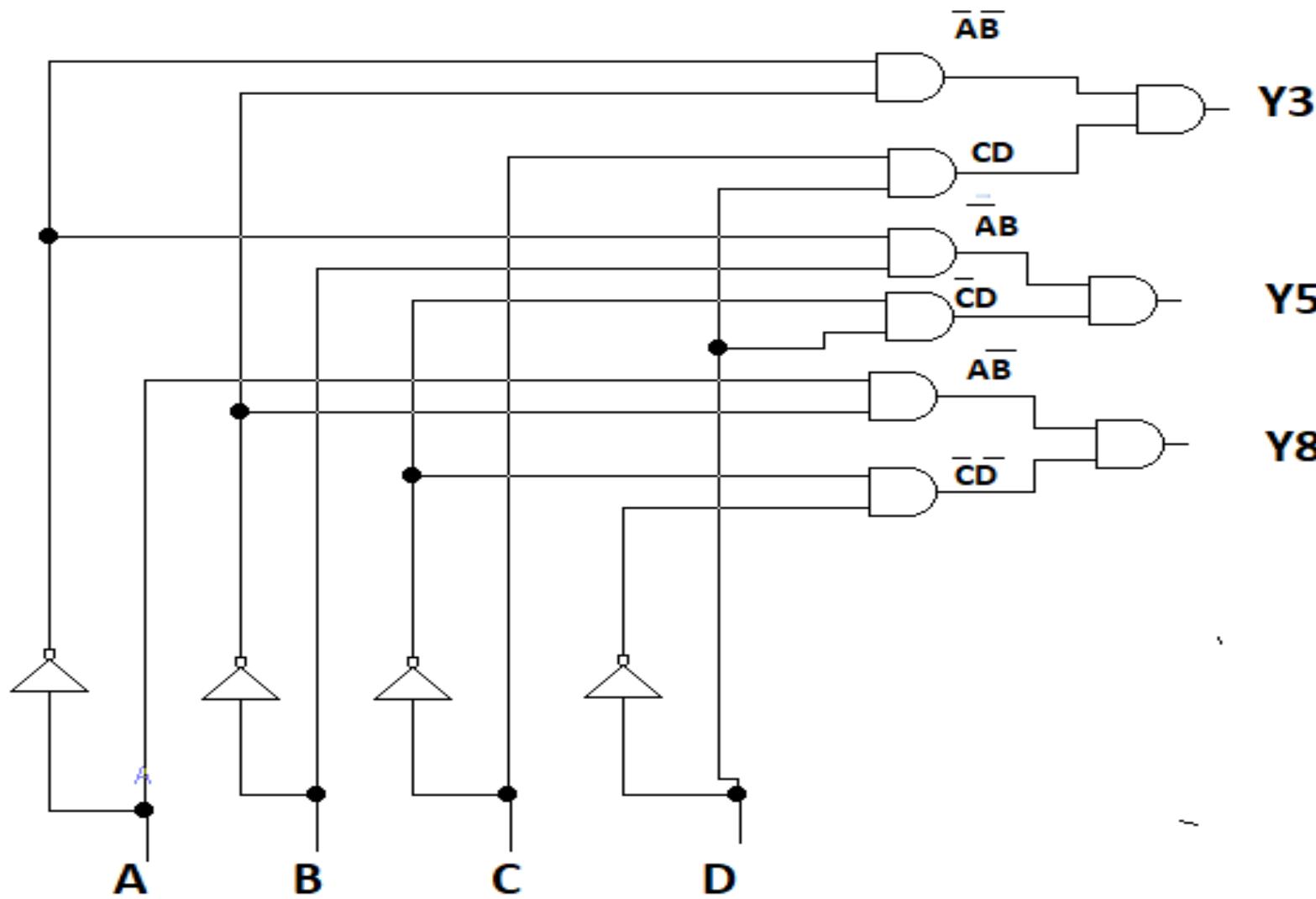

$$Y_3 = \overline{A} \overline{B} C D E$$

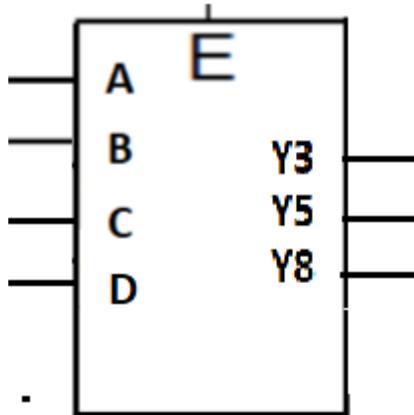
$$Y_5 = \overline{A} B \overline{C} D E$$

$$Y_8 = A \overline{B} \overline{C} \overline{D} E$$

E	A	B	C	D	Y ₃	Y ₅	Y ₈
1	0	0	1	1	1	0	0
1	0	1	0	1	0	1	0
1	1	0	0	0	0	0	1

Zadatak: Realizirati dekoder koji dekodira znamenke 3, 5 ,8 u XS-3 kodu-nacrtati simbol, logičku shemu, napisati tablicu stanja i logičke izraze.

$$Y_3 = \overline{A} \overline{B} \overline{C} \overline{D} E$$

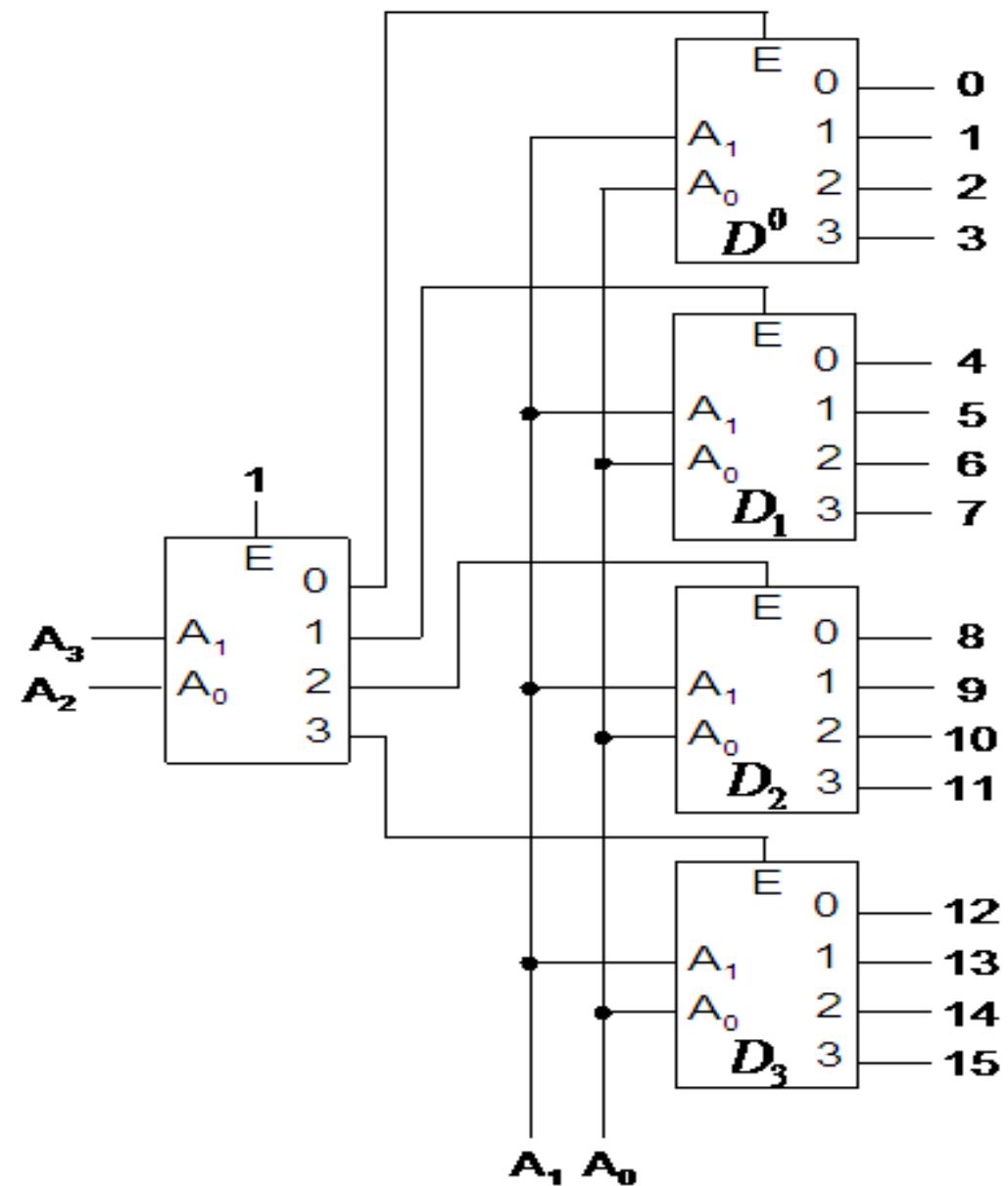
$$Y_5 = A \overline{B} \overline{C} \overline{D} \overline{E}$$

$$Y_8 = A \overline{B} \overline{C} D E$$

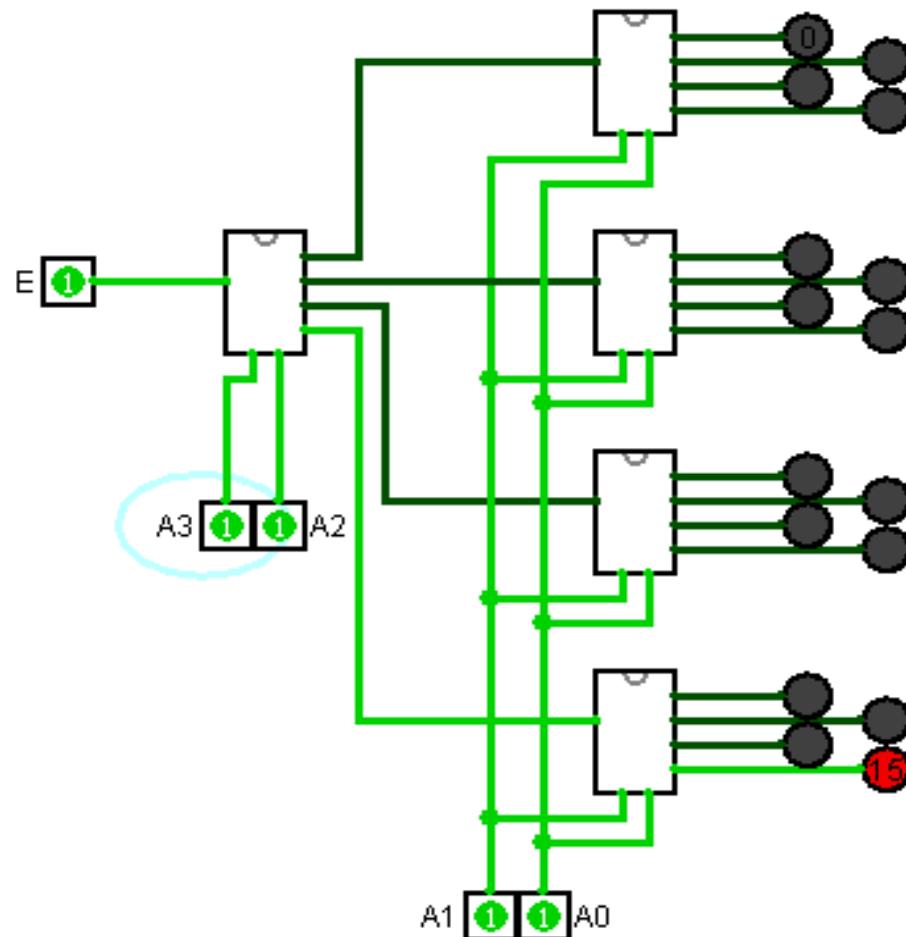
E	A	B	C	D	Y3	Y5	Y8
1	0	1	1	0	1	0	0
1	1	0	0	0	0	1	0
1	1	0	1	1	0	0	1

Dekodersko stabla – povećanje broja izlaza

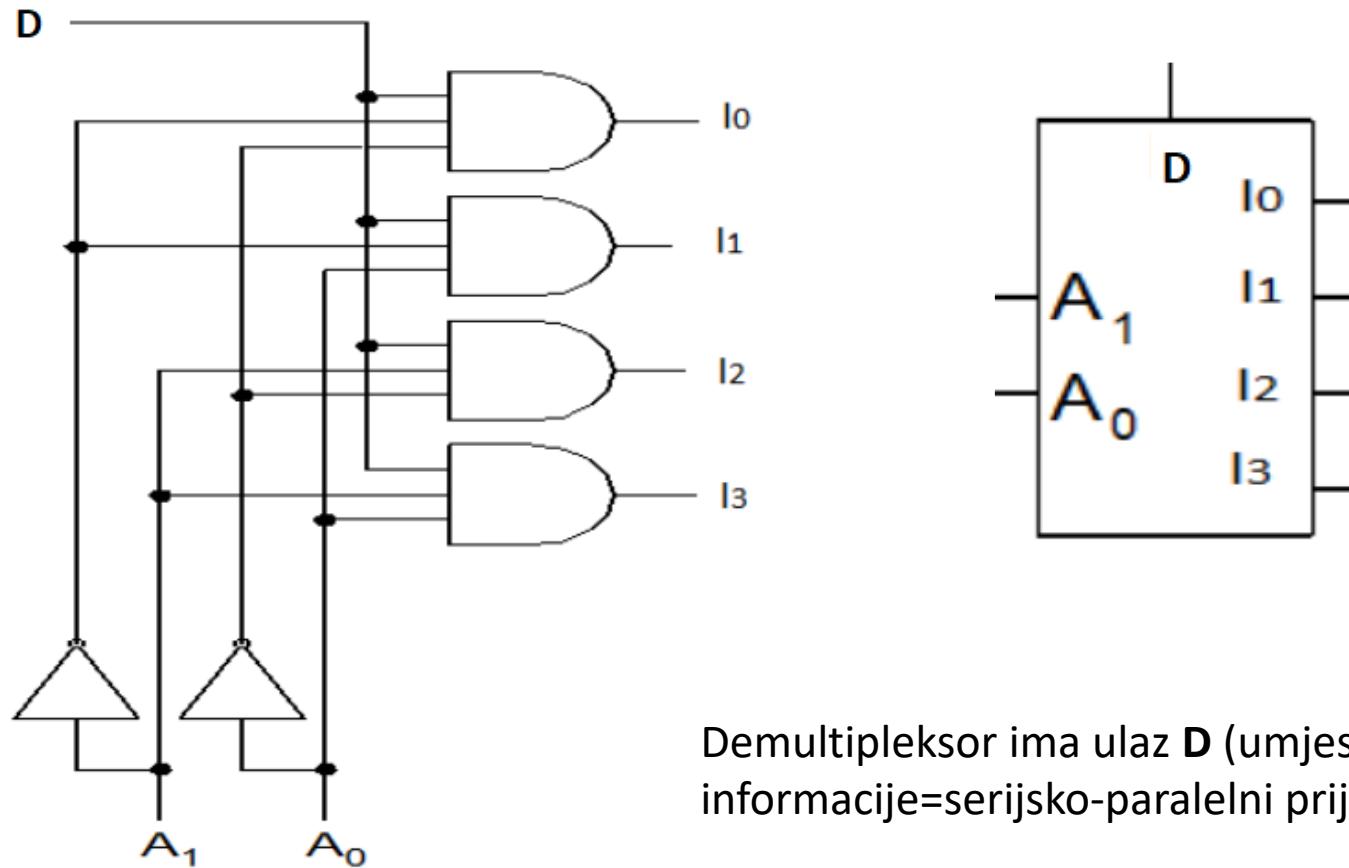
$A_3\ A_2$	$A_1\ A_0$	
0 0	0 0	
	0 1	D_0^1
	1 0	
	1 1	
0 1	0 0	D_1^1
	0 1	
	1 0	
	1 1	
1 0	0 0	D_2^1
	0 1	
	1 0	
	1 1	
1 1	0 0	D_3^1
	0 1	
	1 0	
	1 1	

Simulacija dekoderskog stabla

Demultiplexor-sklop koji sa ulaza D prenosi podatke na jedan od adresiranih (odabranih) izlaza

Demultiplexor ima ulaz **D** (umjesto E) za dovođenje informacije=serijsko-paralelni prijenos

Tablica stanja i logički izrazi demultiplexora sa 4 izlaza

A_1	A_0	I_0	I_1	I_2	I_3
x	x	0	0	0	0
0	0	D	0	0	0
0	1	0	D	0	0
1	0	0	0	D	0
1	1	0	0	0	D

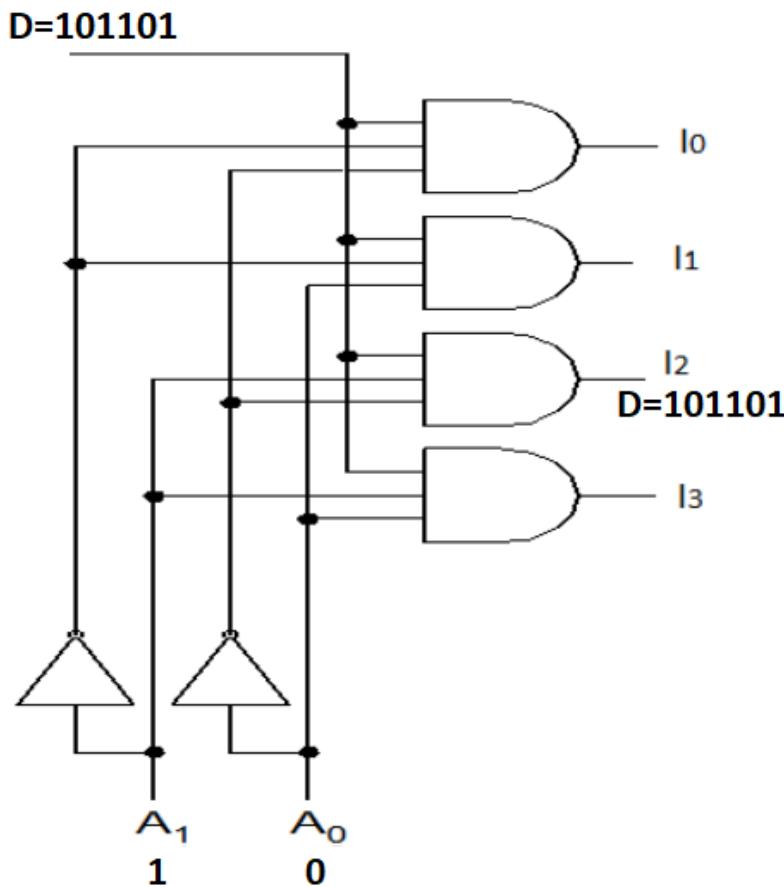
$$I_0 = \overline{A}_0 \overline{A}_1 D$$

$$I_1 = A_0 \overline{A}_1 D$$

$$I_2 = \overline{A}_0 A_1 D$$

$$I_3 = A_0 A_1 D$$

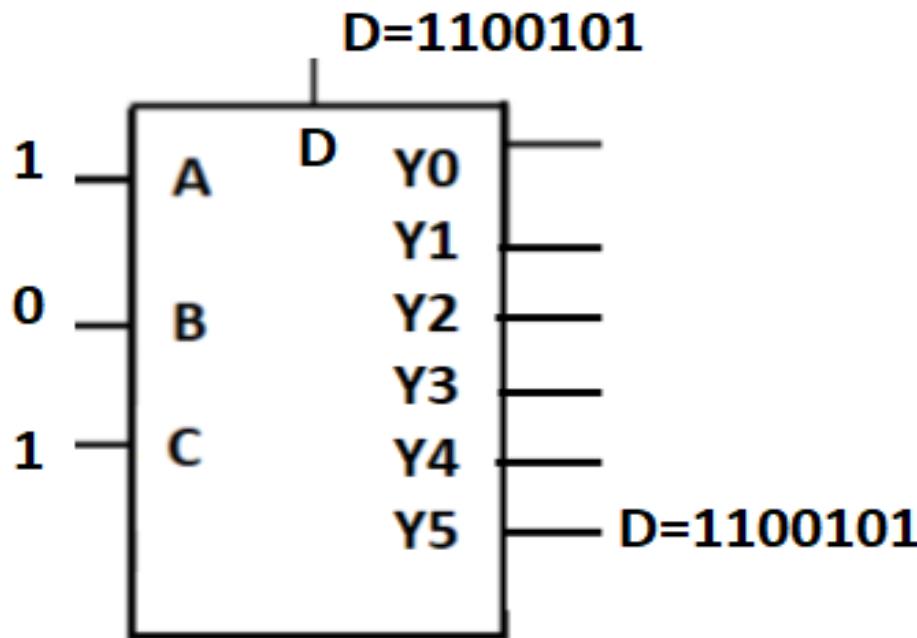
Zadatak: Realizirati sklop sa logičkim sklopoima koji će podatak $D=101101$ prenijeti na jedan od 4 izlaza. Odrediti na koji izlaz će se prenijeti podatak , ako je stanje adresnih linija 10.

A_1	A_0	I_0	I_1	I_2	I_3
x	x	0	0	0	0
0	0	D	0	0	0
0	1	0	D	0	0
1	0	0	0	D	0
1	1	0	0	0	D

$$\begin{aligned}
 I_0 &= \bar{A}_0 \bar{A}_1 D \\
 I_1 &= A_0 \bar{A}_1 D \\
 I_2 &= \bar{A}_0 A_1 D \\
 I_3 &= A_0 A_1 D
 \end{aligned}$$

Zadatak: Koje stanje na adresnim linijama treba postaviti da bi se podatak sa ulaza $D=1100101$ prenio na Y_5 od ukupno 6 izlaza demultiplexora?

A	B	C	Y_0	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5
x	x	x	0	0	0	0	0	0
0	0	0	D	0	0	0	0	0
0	0	1	0	D	0	0	0	0
0	1	0	0	0	D	0	0	0
0	1	1	0	0	0	D	0	0
1	0	0	0	0	0	0	D	0
1	0	1	0	0	0	0	0	D